

Asia: VN/27479/2024

Lausuntopyyntö luonnoksesta hallituksen esitykseksi laeiksi yleisradioverosta annetun lain 2 §:n, arvonlisäverolain ja Ahvenanmaan maakuntaa koskevista poikkeuksista arvonlisävero- ja valmisteverolainsäädäntöön annetun lain 22 a §:n muuttamisesta

Lausunnonantajan lausunto

Voitte kirjoittaa lausuntonne alla olevaan tekstikenttään

Ylen ohjelmatyöntekijät YOT kiittää mahdollisuudesta lausua lakiesityksestä.

YOT pitää tärkeänä, että kansanedustajat ja kansalaiset saavat oikean kuvan Yleisradiota koskevan parlamentaarisen ratkaisun vaikutuksista Ylen tarjontaan ja henkilöstöön.

YOT tukee vahvasti sitä, että Yleisradiota koskevat ratkaisut tehdään parlamentaarisesti. Parlamentaarisen työryhmän mietinnössä todetaan, että "Yle-veron kevennyksen tarkastelun lähtökohtana tulisi olla, että veronkevennys kohdistetaan pieni- ja keskituloisiin". Hallituksen esitys ei tältä osin noudata parlamentaarisen työryhmän mietintöä, koska se laajentaa kevennyksen koskemaan kaikkia yli 14 000 euroa ansaitsevia, myös suurituloisia. Kaikkein pienituloisimpia kevennys ei koske, koska he eivät ole maksaneet Yle-veroa tähänkään asti.

YOT pitää tärkeänä, että valtion televisio- ja radiorahastoon kertyy jatkossakin riittävä rahasumma kattamaan Yleisradion toiminnan kustannukset. Kiinnitämme erityistä huomiota vuoteen 2028 ja sen jälkeiseen aikaan, jolloin Yleisradion tuloihin aletaan taas soveltaa indeksikorotuksia.

Hallituksen esityksen työllisyysvaikutusten arviointi on puutteellinen. Esityksessä on arvioitu ainoastaan Yle-veron kolmen euron pienentämisen aiheuttamaa yleistä työllisyyskehitystä kansantalouden mikrosimulaatiomallilla. Tuon mallin mukaan Yle-veron lasku vähentää noin 200 työpaikkaa. Arviossa ei ole YOT:n käsityksen mukaan otettu huomioon Yleisradioon kohdistuvan

arvonlisäveron korotuksen vaikutusta työllisyyteen. Tämä vaikutus lisää työpaikkojen menetyksiä, koska korotus pakottaa käytännössä Yleisradion vähentämään henkilöstöään.

Hallituksen esityksen työllisyysvaikutukset ovat siis negatiivisemmat kuin esityksen vaikutusarvioissa esitetään.

YOT kiinnittää huomiota myös siihen, että arvonlisäveron korotusta koskevalla lakiesityksellä on merkittäviä yhteisvaikutuksia samaan aikaan lausuntokierroksella olevan valtion televisio- ja radorahastosta annetun lain (745/1998) 3 §:n muutosten kanssa. Näiden esitysten yhteisvaikutusten arviointi olisi tarpeen, koska muussa tapauksessa lakimuutosten kokonaisvaikutukset saattavat jäädä huomioimatta.

Yleisradion arvonlisävero on lakimuutoksen jälkeen 14 prosenttia, kun sanoma- ja aikakauslehdillä se on kymmenen prosenttia. Lakiesityksestä ei löydy perusteluja tälle verokantojen erolle tai arviota eron vaikutuksesta. Suomalaisen kulttuurin, sivistyksen ja demokratian vahvistamisen kannalta Suomen olisi viisasta pitää koko kotimaisen mediakentän verotus mahdollisimman matalana. Valtiontalouden saama hyöty Ylen arvonlisäveron nostosta jää vähäiseksi, kun huomioidaan ratkaisun negatiiviset työllisyysvaikutukset.

Laakso Antti
Ylen ohjelmatyöntekijät ry